

CÂY GIÁNG SINH NHÀ HÀNG XÓM

Tháng Mười Hai lại đến, năm nay tuyết đổ thưa thớt vài trận, không như bên Wichita Kansas bà chị của Thảo nói rằng tuyết đã ngập đầy đường. Sáng nay Thảo đi bộ ra thùng thư đầu xóm, đi ngang qua nhà John đã thấy cây Giáng Sinh thật cao ngay cửa sổ, đèn xanh đỏ tím vàng nhấp nháy, đúng lúc John mở cửa để đi ra check thư. Thảo vui vẻ:

– Trời, nhà tôi quá bận rộn đủ thứ chuyện, chưa kịp dựng cây Giáng Sinh mà bên nhà anh đã có vẻ sẵn sàng mọi thứ rồi nhỉ, cây Giáng Sinh đẹp quá.

John thật thà:

– Chị biết rồi đấy, chúng tôi Đạo Hồi, chỉ có lễ Ramadan, đâu có thờ Chúa, cũng chẳng mừng Lễ Noel, nhưng tuần rồi chúng tôi đưa Jimmy đi shopping, cháu thích cây Giáng Sinh và Hang Đá trưng bày ở tiệm shopping, thế là cháu đòi mua về, chúng tôi cũng chiều cho cháu vui.

– Ôi, dễ thương làm sao. Mà trời còn sáng mà anh đã để đèn nhấp nháy rồi, tốn điện lắm á.

– Cũng vì Jimmy chị ơi! Cháu say mê ngắm cây Giáng Sinh, mà phải có đèn mới chịu. Lúc đầu chúng tôi chưa biết ý cháu, chỉ bật đèn buổi tối, đến sáng không thấy đèn là cháu không chịu, là rơm rớm nước mắt, nên chúng tôi phải nhớ mỗi sáng dậy sớm, mở đèn cây Giáng Sinh, khi cháu thức dậy là chạy ngay đến ngắm cây Giáng Sinh và Hang Đá, rồi vừa ăn sáng lại vừa ngắm nghía, cả ngày không biết chán chị à, thương lắm.

– Thế ư? Ôi Jimmy bé bỏng! Tôi cũng nhớ Thomas nhà tôi khi còn bé, hễ thấy trời bắt đầu đổ tuyết đầu mùa, bất kể có năm tuyết lát phát đến sớm từ tháng Mười, là cháu chạy ngay xuống basement, khệ nệ kéo cây Giáng Sinh lên lầu, bởi trong suy nghĩ đơn sơ của cháu, có tuyết là phải có... cây Giáng Sinh.

John cười lớn:

– Đúng là thế giới Tự Kỳ đáng yêu vô cùng, có phải?

–o0o–

Hồi đầu mùa Xuân năm nay, vì công việc của ông xã, phải dọn nhà. Cả gia đình Thảo, gồm vợ chồng con cái 5 người, chồng chất nhau trên chiếc xe U–Haul, lái xuyên bang từ

New York đến khu ven đô Washington, D.C. này. Sau vài tuần sắp xếp nhà cửa, mọi thứ đi vào ổn định, kể cả chuyện học hành cũng như công ăn việc làm của mọi thành viên trong nhà.

Rồi vợ chồng Thảo cũng làm quen được với 2 gia đình hàng xóm kế bên. Bên phải là nhà Linda và Mark, cặp vợ chồng da trắng làm nhân viên bưu điện sắp vào tuổi hưu, con cái đã ở riêng. Nhà này vui vẻ thân thiện, hề đụng mặt nhau ngoài sân trước sân sau hoặc ngoài thùng thư, họ luôn mở đầu câu chuyện, nói loanh quanh chuyện thời tiết, thời sự địa phương, còn nếu gặp gặp thì cũng có nụ cười tươi dễ mến.

Nhà bên trái, một gia đình trẻ, đạo Hồi gốc Iran, John và Jessy. Cặp vợ chồng này trí thức, vợ là y tá tại một bệnh viện dưới downtown, chồng là kỹ sư cơ khí. Là tín đồ Đạo Hồi nhưng gia đình này tiến bộ, Jessy chỉ quấn cái khăn trên đầu theo đúng phong tục Hồi Giáo, còn y phục thì thoải mái quần jeans áo thun, hoặc những chiếc váy hoa đủ màu sắc, mang giày cao gót, chớ không kín mít một màu tối thui chỉ lòi mỗi cặp mắt như một số phụ nữ Hồi Giáo khác. John ngoài việc làm kỹ sư cơ khí, là một handy man đúng nghĩa. Cái garage trước nhà của họ thỉnh thoảng mở cửa vào những buổi chiều sau giờ làm, John và vài người bạn đồng hương Iran vừa tụ tập xem football trên chiếc ti vi bị được gắn trên tường garage, có khi họ lại xúm vào sửa xe, rửa xe, thay nhớt... nói chung là mọi việc cho chiếc xe, còn vào cuối tuần cũng y chang vậy, hầu như cửa garage mở cả ngày cho đến chiều tối, ngoại trừ những ngày thời tiết lạnh giá. Ông xã Thảo có lần nói:

– Hôm nào trời khuya anh đi làm về, có garage nhà John còn mở đèn sáng trưng, anh cũng thấy âm áp và yên tâm.

Ngày Lễ Độc Lập July 4th đầu tiên nơi nhà mới, gia đình Thảo hăng hái làm buổi BBQ thịt nướng ngoài sân trước, hòa cùng cả khu phố cũng nhộn nhịp ăn mừng Lễ, chuẩn bị cho đêm đón pháo bông. Từ trưa, hai nhà hàng xóm hai bên cũng bắt đầu lục tục mở lò, trang trí bàn ghế picnic trong sân, kèm theo bong bóng, cờ quạt đủ màu sắc, thiệt là vui mắt. Bên nhà John và Jessy, mấy đứa con, cháu họ hàng thân quen chạy nhảy vui đùa. Thảo nói với chồng:

– Anh có thấy Jimmy nhà John không? Hình như cậu bé ấy không được lanh lợi như những đứa trẻ khác, có phải Jimmy cũng bị Autism như Thomas nhà chúng ta?

– Anh cũng có ý nghĩ đó từ tuần trước khi thấy John và Jessy dẫn cậu bé ấy ra ngoài tiệm McDonalds, nhưng anh chưa chắc lắm, còn bây giờ thì anh tin là như vậy.

Với “kinh nghiệm” 20 năm có con mang bệnh Autism (Tự Kỷ), vợ chồng Thảo không khó để nhận ra những đứa trẻ xung quanh khi có những dấu hiệu, triệu chứng của tự kỷ, và hầu như chưa bao giờ sai. Đúng lúc ấy, Jimmy chạy băng qua sân nhà Thảo, tiến đến bàn để thức ăn, lấy một cây thịt nướng, John vội vã chạy theo sau, cố ngăn Jimmy lại

nhưng cậu bé đã bỏ cây thịt vào miệng ăn ngon lành, trong khi John rôi rít nhìn Thảo xin lỗi:

– Tôi vô cùng xin lỗi, bên nhà tôi có hamburger, hot dogs, và cả cánh gà nướng, nhưng có lẽ Jimmy muốn ăn thịt nướng tỏa mùi thơm lừng bên này mà chẳng xin phép gì cả, thật là vô lễ, tôi ngại quá.

Chồng Thảo nhanh nhẹn:

– Có gì đâu, Jimmy còn bé, cứ cho cháu thoải mái.

– Cũng 7 tuổi rồi đây, nhưng cháu chậm hiểu biết, vẫn như đứa trẻ lên một lên hai mà thôi.

Thảo liền chộp cơ hội, nhìn John với cặp mắt thông cảm:

– Tôi hỏi anh điều này, anh có phiền không, tôi tin là Jimmy có bệnh tự kỷ, bởi vì Thomas nhà tôi cũng như thế đó!

John ngạc nhiên kêu lên:

– Oh, thế sao! Cô đoán đúng đấy, nhưng tôi không biết Thomas cũng tự kỷ, vì tôi vẫn thấy cậu ấy đi dạo mỗi chiều với cả nhà cô ra ngoài park, có lẽ tôi không để ý quan sát nhiều hơn.

– Dù sao chúng tôi cũng mới dọn đến xóm này hơn 2 tháng thôi mà. Hơn nữa, Thomas nhà tôi đã 20 tuổi, đã có nhiều tiến bộ, không còn làm chúng tôi mệt mỏi đuổi theo như thuở còn bé giống Jimmy nhà anh.

– Mà Thomas đâu rồi nhỉ, nãy giờ tôi chưa thấy?

– 3 chị em chờ nhau đi bơi rồi, chắc cũng gần về tới để ăn BBQ đấy.

Jessy cũng vừa bước qua dẫn Jimmy về sân nhà, không quên cảm ơn Thảo. Chồng Thảo đưa John lon bia lạnh và hai người đàn ông ngồi xuống mấy chiếc ghế kê bên lò BBQ. John đã tự nhiên, cởi mở hơn:

– Thú thật, lúc mới biết Jimmy bị tự kỷ, hai vợ chồng tôi vô cùng shocked, không chấp nhận sự thật, Jessy khóc nhiều lắm, nhưng rồi chúng tôi tự nhủ phải mạnh mẽ lên, phải làm quen với hoàn cảnh, rồi dần dà cũng gọi là tạm quen, dù mỗi ngày vẫn là một thử thách mới. Cũng may là có ông bà ngoại ở chung chăm sóc Jimmy, nếu không thì đã có nhiều lần chúng tôi tưởng như gục ngã. Những điều này, chỉ có cha mẹ và người thân

trong gia đình trẻ tự kỷ mới hiểu được, chứ người ngoài thì chỉ hiểu được một phần nhỏ thôi, phải không anh chị?

Nhìn khuôn mặt ưu tư của John, đôi mắt chút đượm buồn, Thảo nhớ lại quãng thời gian gần 20 năm qua, mình cũng y chang, có khác nào nhà John–Jessy này đâu.

Hai vợ chồng Thảo cưới nhau xong, là liền tiếp 3 đứa con chào đời: Tina, Tiffany, và Thomas. Trong khi Tina và Tiff phát triển bình thường, thì Thomas có những biểu hiện hơi khác, mà đến khi cháu lên hơn 2 tuổi, vợ chồng Thảo mới nhận ra, và mang con đến bác sĩ chuyên khoa Nhi. Vị bác sĩ này quen vì là bác sĩ của cả 3 đứa con Thảo, ông ta nói:

– Bé trai thường biết nói chậm hơn bé gái, chúng ta hãy cứ chờ đợi thêm một hai năm nữa xem sao, chứ nôn nóng.

Thảo đáp:

– Không! Tôi vẫn biết điều ấy, nhưng so sánh với hai chị của cháu, thì Thomas có nhiều khác lạ, ví dụ như không bao giờ phản ứng khi được gọi tên, không bao giờ có “eye contact” với người đối diện, và nhất là cháu chỉ thích chơi một mình.

Thấy vợ chồng Thảo cương quyết muốn cho Thomas được theo dõi, vị bác sĩ đồng ý. Theo đó, hàng tháng thay phiên nhau, một lần Thomas được đưa đến Children Hospital, vào phòng với các món đồ chơi, có y tá và bác sĩ cùng chơi, quan sát, ghi nhận những behaviours, biểu cảm của Thomas. Lần sau thì y tá, bác sĩ lại đến nhà Thomas, cũng làm những bài test tương tự khi ở hospital, cho Thomas tiếp xúc các món đồ chơi, trò chuyện, xem ti vi các show dành cho trẻ con. Vậy mà phải đến hơn một năm sau, bệnh viện cùng bác sĩ chuyên khoa, mới hẹn vợ chồng Thảo đến nhận kết quả.

Đó là lần đầu tiên trong đời Thảo nghe đến từ “Autism”, là Tự Kỷ. Dẫu chưa biết cụ thể là thể nào, nhưng nhìn ánh mắt của các bác sĩ, trước khi thông báo, họ khuyên vợ chồng Thảo phải bình tĩnh, cô y tá còn vuốt ve hai vai của Thảo, sau đó Thảo đã khóc òa vì mơ hồ hiểu rằng, Thomas không phải là đứa trẻ bình thường, từ nay cho đến hết cuộc đời sẽ cần sự giúp đỡ, thông hiểu, và yêu thương của gia đình và xã hội xung quanh. Thảo không nhớ ngày hôm ấy mình đã khóc hết bao nhiêu nước mắt, khi phone cho các anh chị em trong gia đình ở các tiểu bang khác, chia sẻ nỗi buồn này. Thảo cũng không thể đi làm được ngày hôm sau, người manager [quản lý] an ủi Thảo:

– Cô hãy cứ ở nhà thêm vài ngày, cho đến khi nào ổn định lại tinh thần nhé. Em gái tôi có đứa con trai cũng bệnh tự kỷ, nên tôi rất hiểu những gì cô đang trải qua.

Tiếp theo là những tháng ngày sinh hoạt của cả gia đình không giống như trước nữa, Thảo tìm đọc trên mạng, tìm hiểu nhiều hơn về Autism, đây là căn bệnh chưa ai dám

khẳng định nguyên nhân, cách phòng ngừa và chữa trị vẫn là những điều mới mẻ, và nó gần như phổ biến ngày càng nhiều.

Thời gian luôn là liều thuốc nhiệm màu, giúp chúng ta chấp nhận và thích nghi với hoàn cảnh. Vâng, khi mà không đổi thay được thì chỉ còn cách duy nhất là chấp nhận với lòng an bình, không trách móc, than van.

Nói thì nói vậy, trái tim con người chớ nào phải đá sỏi mà không biết khóc, biết buồn, biết tủi thân? Nhiều lần đưa Thomas và hai con gái ra ngoài park, thấy con không hòa đồng với các trẻ xung quanh, con không chơi như những đứa trẻ khác, không chơi với các chị, mà chỉ lặng lẽ một mình với thế giới riêng của mình, là nước mắt Thảo lại tuôn rơi, nức nở. Mà hề thấy Thảo khóc là Thomas đứng dậy, lấy hai tay bịt lỗ tai của nó, lắc đầu sợ hãi, Thảo lại vội vàng chạy đến ôm con vỗ về: “Mẹ xin lỗi Thomas, mẹ xin lỗi Thomas, mẹ chỉ khóc chút xíu thôi, mẹ đâu có buồn, mẹ happy mà!”, và cũng từ đó Thảo hứa với lòng, sẽ tránh không khóc trước mặt Thomas.

Gần 20 năm qua, vợ chồng Thảo cùng các con gái, và thân nhân hai bên nội ngoại đã cho Thomas tất cả tình thương yêu, và cháu đã có những phát triển nhất định, có nhiều hiểu biết hơn về bản thân và thế giới xung quanh.

Một trong số các nhà nghiên cứu bệnh dịch học từ Đại học Iowa cho biết: “Tự kỷ giờ không còn là bệnh hiếm nữa. Nó không hiếm đến mức trong 1,000 người mới có 1 người bị bệnh như vào thời kỳ những năm 1970 và 1980, giờ chúng ta có thể thấy cứ 41 người thì sẽ có 1 người bị tự kỷ. Tỷ lệ mắc bệnh tự kỷ hiện nay cao hơn nhiều so với suy nghĩ trước đây.”

Nghĩ lại, Thảo thấy mình may mắn khi được sống trên đất Mỹ, nơi mà những tiến bộ Y Khoa và chương trình chăm sóc đặc biệt luôn ưu ái cho những người bệnh hoạn, chậm phát triển.

Trong khi đó ở các nước kém phát triển, trình độ dân trí còn thấp kém, các trẻ tự kỷ và các phụ huynh hầu như phải tự túc đi tìm trường lớp hoặc các trung tâm cho trẻ, thậm chí còn bị xã hội kỳ thị, đàm tiếu, và trẻ tự kỷ bỗng trở thành gánh nặng, nỗi mặc cảm cho gia đình. Cũng từ đó nhiều cặp vợ chồng không chịu nổi áp lực, đã chia tay nhau đường ai nấy đi, mà kẻ thiệt thòi nhiều nhất vẫn là đứa trẻ vô tội mang bệnh tự kỷ.

Nắng đã lên cao, buổi BBQ của cả xóm bắt đầu xôn xao, các con của Thảo cũng đã về nhà, hai bên nhà hàng xóm cùng mang thức ăn qua sân nhà Thảo cho thêm phần đông vui. Lũ trẻ con ăn uống chạy nhảy vui vẻ. Nhìn ngắm vợ chồng John và Jessy, họ là dân trí thức, hiểu biết, thương con vô bờ bến, cùng ông bà Ngoại xúm vào âu yếm chăm sóc Jimmy suốt buổi BBQ mà lòng Thảo cũng vui lây, và tin chắc rằng, cũng giống như Thomas, rồi đây Jimmy bé bỏng cũng sẽ lớn khôn, sẽ phát triển hơn, sẽ đem nhiều niềm

vui và hạnh phúc đến với gia đình thân yêu, đầu suốt đời vẫn mang trong mình căn bệnh ấy.

—o0o—

Vậy là cũng hơn nửa năm nhà Thảo quen dần với cái xóm này, và thân nhất là nhà John–Jessy vì cùng có con tự kỷ. Thomas và Jimmy cách biệt nhiều tuổi, mỗi lần hai gia đình có nhóm họp, thì Jimmy và Thomas vẫn là hai thế giới riêng, chúng chẳng lại gần nhau, chỉ vẫy tay chào như dấu hiệu Hello rồi mỗi đứa tiếp tục mỗi “việc riêng” của mình. Nhưng nhà John hề có điều gì không “giải quyết” được với Jimmy thì luôn text hoặc phone hỏi ý kiến vợ chồng Thảo nhờ giúp đỡ.

Từ khi có cây Giáng Sinh để trong nhà, John khoe rằng Jimmy trở nên “calm” hẳn ra, bớt năng động hơn trước, vì hầu hết thời gian cậu bé dành để chiêm ngưỡng những đèn màu xanh đỏ tím vàng trên cây Giáng Sinh, rồi nhảy theo tung tung thích thú, và sau đó thì “chơi” Hang Đá, nâng niu các tượng Thánh Giuse, Đức Mẹ, và tượng “baby Giesu” với tất cả sự trù mến, say mê.

Mỗi ngày đi ngang qua nhà John, là Thảo lại thích nhìn vào khung cửa sổ, kìa Jimmy trong bộ đồ pyjama đang ôm con gấu bông, ngồi ngay ngắn trên chiếc sofa kế bên cây Giáng Sinh đèn rực sáng, đôi mắt ngậy thơ ngược nhìn cây Giáng Sinh, rồi vuốt ve Hang Đá, mỉm cười một mình, như đang tham trò chuyện với chính mình, và với những tượng trong Hang Đá như những người bạn thân yêu tự thuở nào.

Khuôn mặt Jimmy xinh đẹp như một thiên thần, bầu bĩnh, trong sáng dưới ánh sáng chan hòa của cây Giáng Sinh giữa ban ngày, chắc chắn không những Thánh Allah, mà cả Phật, cả Chúa cũng sẽ đều tan chảy trái tim trước hình ảnh này của Jimmy trong mùa Lễ cuối năm của nhân loại.

Vậy là từ nay đến hết mùa đông, Thảo sẽ có thói quen mỗi sáng khi đi làm, ngắm nhìn cây Giáng Sinh của nhà hàng xóm để thấy một niềm vui ấm áp, quá đỗi dịu dàng.

Sáng nay, tuyết rơi lộng lẫy cả không gian, không khí Giáng Sinh tràn ngập cả khu phố, Thảo lái xe ngang qua nhà hàng xóm, cây Giáng Sinh dường như đẹp hơn, đèn sáng rực hơn. Có lẽ trời mùa đông lạnh nên Jimmy chưa thức dậy. Thảo hình dung ra khuôn mặt của Jimmy, rồi chợt mỉm cười với ý nghĩ ngộ nghĩnh, chẳng biết, cái việc Jimmy muốn để đèn Xmas Tree sáng rực cả ngày lẫn đêm, và Thomas muốn dựng cây Xmas từ tháng Mười của những năm xưa, cái nào... dễ thương hơn nhỉ?!

Mà thôi, nếu bên kia “giải nhứt” thì bên này cũng... “giải nhì”.

KL

Edmonton, Tháng 12/2023

Tác giả NGUYỄN THỊ KIM LOAN.
Cuối Thu, Vancouver-Canada 20/11/2024

Nguồn: Internet eMail by *nguyen duy duong* chuyển

Đăng ngày Thứ Tư, December 25, 2024
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH